

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo vijeće)

11. prosinca 2018.*

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Dokumenti vezani za postupak nadzora državnih potpora – Odbijanje pristupa – Izuzeće u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa trećih strana – Izuzeće u vezi sa zaštitom svrhe inspekcija, istraga i revizija – Opća pretpostavka povjerljivosti – Obveza konkretnog i pojedinačnog ispitivanja – Prevladavajući javni interes”

U predmetu T-440/17,

Arca Capital Bohemia a.s., sa sjedištem u Pragu (Češka Republika), koji zastupa M. Nedelka, odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju A. Bouchagiar i A. Buchet, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a kojim se traži poništenje, kao prvo, odluke koju sadržava Komisijin odgovor od 15. ožujka 2017. na prvotni zahtjev za pristup dokumentima vezanima za postupak nadzora državnih potpora i, kao drugo, Odluke Komisije C(2017) 3130 *final* od 4. svibnja 2017. o odbijanju takvog pristupa,

OPĆI SUD (drugo vijeće),

u sastavu: M. Prek, predsjednik, E. Buttigieg (izvjestitelj) i B. Berke, suci,

tajnik: E. Coulon,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

1. Europska komisija 18. srpnja 2007. donijela je Odluku 2008/214/EZ o državnoj potpori C 27/2004 koju je Češka Republika provela u korist društava GE Capital Bank i GE Capital International Holdings Corporation, USA (priopćeno pod brojem dokumenta C(2007) 1965) (SL 2008., L 67, str. 3.).

* Jezik postupka: engleski

2. Komisija je tom odlukom utvrdila da su, u okviru privatizacije i restrukturiranja banke Agrobanka Praha a.s., društva GE Capital Bank i GE Capital International Holdings Corporation, USA od 1. svibnja 2004. primala državnu potporu spojivu s unutarnjim tržištem u obliku naknada koje odgovaraju određenim tražbinama, koje se temelje na sporazumu o naknadi sklopljenom između Česká Národní Banka (Češka narodna banka, Češka Republika) i društva GE Capital International Holdings Corporation, USA 22. lipnja 1998., a koji je izmijenjen dodatkom br. 1 sporazumu o naknadi od 25. travnja 2004., i u obliku opcije prodaje koja se temelji na ugovoru o opciji prodaje sklopljenom između istih strana 22. lipnja 1998.
3. Dopisom od 23. veljače 2017. tužitelj, Arca Capital Bohemia a.s., zatražio je, na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.), pristup određenim dokumentima u vezi s upravnim postupkom nadzora državnih potpora koji je doveo do donošenja Odluke 2008/214.
4. Konkretno, zahtjev za pristup odnosio se na sljedeće dokumente (u daljnjem tekstu: predmetni dokumenti):
 - Okvirni sporazum od 22. lipnja 1998. sklopljen između Češke narodne banke, društva GE Capital Bank a.s. i društva GE Capital International Holdings Corporation, USA (uključujući priloge) (u daljnjem tekstu: Okvirni sporazum);
 - Dodatak br. 1 Okvirnom sporazumu od 30. studenoga 2000.;
 - Dodatak br. 2 Okvirnom sporazumu od 21. studenoga 2001.
5. Dopisom od 15. ožujka 2017. Komisija je obavijestila tužitelja o odbijanju njegova zahtjeva za pristup predmetnim dokumentima pozivajući se na izuzeće iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 (u daljnjem tekstu: odgovor na prvotni zahtjev). Podsjećajući na svoju obvezu koja proizlazi iz članka 339. UFEU-a u vezi sa zaštitom profesionalne tajne i pozivajući se na presudu od 28. lipnja 2012., Komisija/Agrofert Holding (C-477/10 P, EU:C:2012:394), Komisija je zaključila da su ti dokumenti obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti prema kojoj bi njihovo otkrivanje u načelu ugrozilo zaštitu komercijalnih interesa poduzetnika o kojima je riječ. Također je navela da tužitelj nije iznio nijedan argument s ciljem dokazivanja da predmetni dokumenti nisu obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti ili dokazivanja postojanja prevladavajućeg javnog interesa. Naposljetku, Komisija je navela da se opća pretpostavka također primjenjuje u vezi s djelomičnim pristupom, koji se stoga nije mogao odobriti.
6. Dopisom od 4. travnja 2017. tužitelj je podnio ponovni zahtjev, na temelju članka 7. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001, navodeći da postoji prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje predmetnih dokumenata, koji se u biti sastoji u nadzoru građana nad time kako češka javna tijela upravljaju javnim sredstvima tijekom privatizacije Agrobanka Praha koja se provodi njezinim stjecanjem od društava GE Capital Bank i GE Capital International Holdings Corporation, USA.
7. Komisija je Odlukom C(2017) 3130 *final* od 4. svibnja 2017. (u daljnjem tekstu: druga pobijana odluka) odbila tužiteljev zahtjev. Ona je prije svega podsjetila na to da su predmetni dokumenti dio upravnog spisa vezanog uz postupak nadzora državnih potpora i, pozivajući se na sudsku praksu, zaključila da su, kao takvi, obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti koja se temelji na izuzećima iz članka 4. stavka 2. prve i treće alineje Uredbe br. 1049/2001, i to i nakon konačnog zatvaranja istrage. Ona je osobito podsjetila na to da, u vezi s postupcima nadzora državnih potpora, Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. [UFEU-a] (SL 2015., L 248, str. 9.) sadržava posebna pravila u vezi s postupanjem s podacima dobivenima u okviru postupka nadzora državnih potpora i da bi stoga odobravanje pristupa spisu o tom postupku trećim stranama različitim od uključene države članice na temelju Uredbe br. 1049/2001 dovelo do zadiranja

u ravnotežu koju je zakonodavac želio uspostaviti između obveza država članica da Komisiji priopćavaju osjetljive podatke, uključujući one u vezi s uključenim poduzetnicima, i jamstva pojačane zaštite, na temelju Uredbe 2015/1589, podataka koji se na taj način prenose Komisiji. Usto, podsjećajući na to da Uredba 2015/1589 zahtijeva zaštitu profesionalne tajne i pozivajući se na sudsku praksu, Komisija je zaključila da su, u mjeri u kojoj sadržavaju osjetljive podatke koji se odnose na gospodarske aktivnosti uključenih poduzetnika, predmetni dokumenti obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti prema kojoj bi njihovo otkrivanje u načelu ugrozilo zaštitu komercijalnih interesa tih poduzetnika, čak i nakon zatvaranja istrage.

- 8 Komisija je nakon toga ispitala mogućnost da tužitelju odobri djelomičan pristup predmetnim dokumentima. U tom pogledu Komisija je odlučila da nije moguće odobriti takav djelomičan pristup ako se ne želi ugroziti svrha njezinih istraga i zaštita komercijalnih interesa. Naime, prema njezinu mišljenju, predmetni dokumenti očito su i potpuno obuhvaćeni navedenim izuzećima i stoga se na njih ni potpuno ni djelomično ne primjenjuje obveza otkrivanja.
- 9 Naposljetku, Komisija je ocijenila da u ovom slučaju ne postoji nikakav prevladavajući javni interes, u smislu članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001, koji može opravdati otkrivanje predmetnih dokumenata. S tim u vezi, zaključila je da se argumenti koje je iznio tužitelj i koji se odnose na navodnu nezakonitost predmetne državne potpore ne mogu uzeti u obzir u okviru postupka pristupanja dokumentima. Usto, navela je da privatni interes koji tužitelj možda ima za dobivanje pristupa predmetnim dokumentima ne može biti prevladavajući javni interes.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 10 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 4. srpnja 2017. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 11 Na temelju članka 106. stavka 3. svojeg Poslovnika, ako stranke ne podnesu zahtjev za zakazivanje rasprave u roku od tri tjedna od dostave obavijesti o zaključenju pisanog dijela postupka, Opći sud može odlučiti o tužbi bez provođenja usmenog dijela postupka. U ovom je slučaju Opći sud, u nedostatku takvog zahtjeva, a smatrajući da je na temelju sadržaja spisa predmet dovoljno razjašnjen, odlučio donijeti presudu bez provođenja usmenog dijela postupka.
- 12 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
 - poništi odgovor na prvotni zahtjev i drugu pobijanu odluku;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 13 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
 - odbije tužbu kao nedopuštenu u dijelu koji se odnosi na odgovor na prvotni zahtjev;
 - odbije tužbu kao neosnovanu u dijelu koji se odnosi na drugu pobijanu odluku;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

Dopuštenost zahtjeva za poništenje odgovora na prvotni zahtjev

- 14 Komisija ističe da je tužba djelomično nedopuštena u dijelu u kojem je podnesena protiv odgovora na prvotni zahtjev, s obrazloženjem da je riječ o pripremnom dokumentu koji ne može utjecati na tužiteljev pravni položaj.
- 15 Treba napomenuti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, predmet tužbe za poništenje mogu biti samo mjere koje proizvode obvezujuće pravne učinke koji mogu utjecati na tužiteljeve interese, značajno mijenjajući njegov pravni položaj (vidjeti presudu od 26. siječnja 2010., *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 51. i navedenu sudsku praksu).
- 16 Iz ustaljene sudske prakse u vezi s dopuštenosti tužbe za poništenje također proizlazi da radi kvalificiranja pobijanih akata treba promotriti njihovu samu bit kao i namjeru njihovih autora. U tom pogledu akti koje je moguće pobijati načelno su mjere koje konačno utvrđuju Komisijino stajalište na kraju upravnog postupka i čija je svrha proizvoditi obvezujuće pravne učinke koji mogu utjecati na tužiteljeve interese, isključujući osobito međumjere čiji je cilj pripremiti konačnu odluku, a koje nemaju takve učinke, kao i akte kojima se samo potvrđuje raniji akt koji nije pobijan u rokovima (vidjeti presudu od 26. siječnja 2010., *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 52. i navedenu sudsku praksu).
- 17 U vezi s Uredbom br. 1049/2001, treba napomenuti da njezini članci 7. i 8., propisujući dvofazni postupak, imaju za cilj omogućiti, kao prvo, brzu i laganu obradu zahtjevâ za pristup dokumentima institucija o kojim je riječ kao i, s druge strane, kao prioritet, mirno rješavanje sporova koji eventualno mogu nastati. U slučaju nemogućnosti rješavanja takvog spora među strankama, stavak 1. tog članka 8. predviđa dva pravna lijeka, odnosno pokretanje sudske postupka i podnošenje pritužbe Europskom ombudsmanu (presuda od 26. siječnja 2010., *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 53.).
- 18 Postupak propisan u člancima 7. i 8. Uredbe br. 1049/2001, u dijelu u kojem propisuje podnošenje ponovnog zahtjeva, instituciji o kojoj je riječ omogućuje osobito da preispita svoje stajalište prije donošenja konačne odluke o odbijanju protiv koje se može podnijeti tužba pred sudovima Europske unije. Takav postupak omogućava da se s prvotnim zahtjevima postupa brže i stoga da se najčešće zadovolje očekivanja podnositelja zahtjeva, a sve to omogućujući toj instituciji zauzimanje obrazloženog stajališta prije konačnog odbijanja pristupa dokumentima koje je zatražio podnositelj zahtjeva, osobito ako potonji ponovi svoj zahtjev za njihovo otkrivanje unatoč obrazloženom odbijanju te institucije (presuda od 26. siječnja 2010., *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 54.).
- 19 Iz toga proizlazi da je odgovor na prvotni zahtjev u smislu članka 7. stavka 1. Uredbe br. 1049/2001 samo prvo zauzimanje stajališta, protiv kojeg se u načelu ne može podnijeti pravni lijek jer ono ne proizvodi pravne učinke, osim u iznimnim okolnostima (vidjeti u tom smislu presude od 2. listopada 2014., *Strack/Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, t. 36. i od 19. siječnja 2010., *Co-Frutta/Komisija*, T-355/04 i T-446/04, EU:T:2010:15, t. 36.).
- 20 Drukčije je, osobito, kada odgovor na prvotni zahtjev sadržava formalni nedostatak jer se u njemu propustilo obavijestiti tužitelja o njegovu pravu na podnošenje ponovnog zahtjeva (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2009., *Brink's Security Luxembourg/Komisija*, T-437/05, EU:T:2009:318, t. 74. i 75.) ili kad institucija odgovorom na prvotni zahtjev usvoji svoje konačno stajalište (vidjeti u tom smislu presude od 26. siječnja 2010., *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 58. do 62. i od 2. listopada 2014., *Strack/Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, t. 36.).

- 21 U ovom predmetu tužitelj nije naveo nijednu iznimnu okolnost koja bi opravdala dopuštenost tužbe u dijelu u kojem je podnesena protiv odgovora na prvotni zahtjev. Usto, iz ispitivanja tog odgovora proizlazi da on ne sadržava konačno Komisijino stajalište jer je tužitelj obaviješten o svojem pravu podnošenja ponovnog zahtjeva radi preispitivanja Komisijina stajališta, što je, uostalom, i učinio.
- 22 S obzirom na prethodna razmatranja, tužbu treba odbaciti kao nedopuštenu u dijelu u kojem je podnesena protiv odgovora na prvotni zahtjev.

Zahtjev za poništenje druge pobijane odluke

- 23 U prilog svojoj tužbi tužitelj ističe, u bitnome, dva tužbena razloga, od kojih se prvi, naveden primarno, temelji na pogrešnoj primjeni izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve i treće alineje Uredbe br. 1049/2001, a drugi, naveden podredno, na povredi članka 4. stavka 2. te uredbe jer je otkrivanje predmetnih dokumenata opravdano prevladavajućim javnim interesom.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na pogrešnoj primjeni izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve i treće alineje Uredbe br. 1049/2001

- 24 U okviru prvog tužbenog razloga tužitelj navodi da je Komisija počinila pogrešku u primjeni članka 4. stavka 2. prve i treće alineje Uredbe br. 1049/2001 jer je izuzeća iz tih odredbi protumačila široko i pogrešno.
- 25 Kao prvo treba ispitati zakonitost druge pobijane odluke u dijelu u kojem se ona oslanja na opću pretpostavku koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa trećih strana, predviđenom u članku 4. stavku 2. prvoj alineji Uredbe br. 1049/2001.

– Primjena opće pretpostavke koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa trećih strana, predviđenom u članku 4. stavku 2. prvoj alineji Uredbe br. 1049/2001

- 26 Tužitelj smatra da se sudska praksa na koju se poziva Komisija u drugoj pobijanoj odluci u potporu primjeni izuzeća u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa trećih strana iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 ne može primijeniti u ovom slučaju. On osporava važnost sudskih presedana na koje se poziva Komisija, a koji se odnose na predmete u području prava koncentracija i zabranjenih sporazuma, ističući da nisu primjenjivi na njegov zahtjev, koji se javlja u području državnih potpora. Tvrdi da postoje razlike u ciljevima i prirodi tih postupaka. Naime, prema tužiteljevu mišljenju, za razliku od postupaka u području državnih potpora, koji se odnose na upravljanje državnim sredstvima i odnose država članica s drugim subjektima, postupci u području nadzora koncentracija i oni u području zabranjenih sporazuma odnose se na odnose između dvaju ili više privatnih subjekata i dokumenti koji su s tim u vezi dostavljeni Komisiji obično sadržavaju poslovne tajne koje treba zaštititi. Nasuprot tomu, postupak u području državnih potpora po prirodi je povezan s prevladavajućim javnim interesom, koji se sastoji od dobivanja što je više moguće podataka radi nadzora legitimnog funkcioniranja državnih tijela i primjerenog upravljanja javnim sredstvima. Prema tužiteljevu mišljenju, učinak otkrivanja na volju poduzetnika da surađuju važan je samo u okviru postupka u području zabranjenih sporazuma ili koncentracija, ako su osobe u odnosu na koje se provodi postupak privatni subjekti i kada nije riječ o javnim sredstvima.
- 27 Tužitelj u replici navodi da iz ustaljene sudske prakse proizlazi da je razumno da se podaci mogu ne smatrati povjerljivima zbog starosti informacija o kojima je riječ. Usto, on navodi da odbijanje pristupa nije opravdano, u smislu članka 4. stavka 7. Uredbe br. 1049/2001, zbog sadržaja zatraženih dokumenata, koji je općenit i određen sporazumom o kupnji koji je u cijelosti dostupan javnosti. Stoga otkrivanje predmetnih dokumenata ne ugrožava komercijalne interese poduzetnika o kojima je riječ.

- 28 Prema tužiteljevu mišljenju, Komisija je morala pojedinačno ispitati dokumente kako bi dokazala da, unatoč vremenu koje je proteklo, podatke sadržane u predmetnim dokumentima i dalje treba zaštititi na temelju izuzeća u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa.
- 29 Komisija osporava tužiteljeve argumente.
- 30 Treba napomenuti da, iako tužitelj ne osporava izričito načelo opće pretpostavke povjerljivosti dokumenata vezanih uz postupke nadzora državnih potpora, on u biti smatra da takva pretpostavka nije primjenjiva u ovom predmetu jer je postupak istrage konačno završen. On stoga smatra da je Komisija morala pojedinačno ispitati dokumente kako bi dokazala da je, unatoč vremenu koje je proteklo, podatke sadržane u predmetnim dokumentima i dalje trebalo zaštititi na temelju izuzeća u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa.
- 31 Međutim, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da priznavanje opće pretpostavke prema kojoj otkrivanje dokumenata određene vrste u načelu ugrožava zaštitu jednog od interesa navedenih u članku 4. Uredbe br. 1049/2001 omogućuje predmetnoj instituciji da odluči o cjelovitom zahtjevu i da na njega odgovori na primjeren način (presude od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 48. i od 28. ožujka 2017., Deutsche Telekom/Komisija, T-210/15, EU:T:2017:224, t. 54.).
- 32 Iz toga slijedi da opća pretpostavka znači da dokumenti na koje se ona odnosi nisu obuhvaćeni obvezom otkrivanja njihova sadržaja, djelomično ili u cijelosti (vidjeti u tom smislu presudu od 28. lipnja 2012., Komisija/Éditions Odile Jacob, C-404/10 P, EU:C:2012:393, t. 133.).
- 33 Stoga, ako treba priznati da je Komisija u ovom slučaju tužitelju pravilno odbila pristup predmetnim dokumentima oslonivši se na opću pretpostavku, i to unatoč tomu što je predmetni postupak nadzora državne potpore već bio završen, iz toga bi slijedilo da Komisija nije bila dužna konkretno i pojedinačno ispitati svaki dokument kojemu je zatražen pristup niti ispitati je li se mogao odobriti barem djelomičan pristup navedenim dokumentima (vidjeti u tom smislu presudu od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 68.).
- 34 Stoga treba ispitati je li Komisija u ovom slučaju primijenila opću pretpostavku koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa trećih strana iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 a da pritom nije počinila pogrešku koja se tiče prava.
- 35 S tim u vezi, treba podsjetiti na to da je cilj Uredbe br. 1049/2001 javnosti dodijeliti najšire moguće pravo pristupa dokumentima institucija. Iz te uredbe, osobito iz njezina članka 4., koji u tom smislu predviđa sustav izuzeća, također proizlazi da je to pravo pristupa ipak podložno određenim ograničenjima utemeljenima na razlozima javnog ili privatnog interesa (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 51. i od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 61.).
- 36 Točno je da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, kako bi se moglo opravdati odbijanje pristupa dokumentu čije se otkrivanje zahtijeva, u načelu nije dovoljno da je taj dokument obuhvaćen aktivnošću navedenom u članku 4. stavku 2. Uredbe br. 1049/2001. Predmetna institucija mora također pružiti objašnjenja o tome kako pristup tom dokumentu može konkretno i stvarno ugroziti interes zaštićen izuzećem predviđenim u tom članku (presuda od 1. srpnja 2008., Suède i Turco/Vijeće, C-39/05 P i C-52/05 P, EU:C:2008:374, t. 49.; vidjeti također presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 64. i navedenu sudsku praksu).
- 37 Međutim, Sud je priznao da je predmetnoj instituciji Unije dopušteno u tom smislu pozvati se na opće pretpostavke koje se primjenjuju na određene kategorije dokumenata, s obzirom na to da se slična općenita razmatranja mogu primjenjivati na zahtjeve za otkrivanje dokumenata iste naravi (presuda od

1. srpnja 2008., Suède i Turco/Vijeće, C-39/05 P i C-52/05 P, EU:C:2008:374, t. 54.; vidjeti također presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 65. i navedenu sudsku praksu).
- 38 U tom smislu Sud je već priznao da takve opće pretpostavke postoje osobito kad je riječ o dokumentima upravnog spisa vezanog uz postupak nadzora državnih potpora (vidjeti u tom smislu presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 61. i od 14. srpnja 2016., Sea Handling/Komisija, C-271/15 P, neobjavljenu, EU:C:2016:557, t. 36.), dokumentima razmijenjenima između Komisije i stranaka prijaviteljica ili trećih strana u okviru postupka nadzora koncentracija između poduzetnika (vidjeti u tom smislu presude od 28. lipnja 2012., Komisija/Éditions Odile Jacob, C-404/10 P, EU:C:2012:393, t. 123. i od 28. lipnja 2012., Komisija/Agrofert Holding, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 64.) ili dokumentima iz spisa vezanog uz postupak primjene članka 101. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 93.). Opći je sud također presudio da takva opća pretpostavka postoji osobito kad je riječ o dokumentima upravnog spisa vezanog uz postupak u vezi sa zlouporabom vladajućeg položaja (presuda od 28. ožujka 2017., Deutsche Telekom/Komisija, T-210/15, EU:T:2017:224, t. 45.).
- 39 Što se tiče opće pretpostavke povjerljivosti dokumenata upravnog spisa vezanog uz postupak nadzora državnih potpora, presuđeno je da otkrivanje dokumenata iz takvog spisa u načelu ugrožava zaštitu svrhe istraga (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 61. i od 14. srpnja 2016., Sea Handling/Komisija, C-271/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:557, t. 37.).
- 40 Radi tumačenja članka 4. stavka 2. treće alineje Uredbe br. 1049/2001, sudovi Unije uzeli su u obzir okolnost da zainteresirani subjekti različiti od države članice uključene u postupke nadzora državnih potpora nemaju pravo uvida u dokumente Komisijina upravnog spisa. Kad bi te zainteresirane osobe na osnovi Uredbe br. 1049/2001 mogle steći pristup dokumentima iz Komisijina upravnog spisa, sustav nadzora državnih potpora bio bi doveden u pitanje (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 58. i od 25. ožujka 2015., Sea Handling/Komisija, T-456/13, neobjavljena, EU:T:2015:185, t. 61.).
- 41 Pravo uvida u upravni spis u okviru postupka nadzora pokrenutog u skladu s člankom 108. stavkom 2. UFEU-a i pravo pristupa dokumentima na temelju Uredbe br. 1049/2001 pravno se razlikuju, ali činjenica je da ta prava vode do s funkcionalnog gledišta usporedive situacije. Naime, pristup spisu, neovisno o pravnoj osnovi na temelju koje je odobren, omogućuje zainteresiranim osobama dobivanje svih očitovanja i dokumenata koji su podneseni Komisiji (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 59. i od 25. ožujka 2015., Sea Handling/Komisija, T-456/13, neobjavljena, EU:T:2015:185, t. 62.; vidjeti također u tom smislu i analogijom presudu od 28. lipnja 2012., Komisija/Agrofert Holding, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 61.).
- 42 Ta razmatranja također vrijede u svrhu tumačenja izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 jer propisi koji uređuju postupak nadzora državnih potpora propisuju stroga pravila u vezi s postupanjem s podacima koji su komercijalno osjetljivi i koji su pribavljeni ili utvrđeni u takvom postupku. Naime, kao što to s pravom tvrdi Komisija, članak 30. Uredbe 2015/1589 zahtijeva da se ne otkrivaju podaci do kojih se došlo primjenom te uredbe, a koji su obuhvaćeni obvezom čuvanja profesionalne tajne (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu od 28. lipnja 2012., Komisija/Agrofert Holding, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 60.).
- 43 Ta odredba nadopunjuje, u području primjene Uredbe 2015/1589, pravilo postupanja iz članka 339. UFEU-a, koje predviđa da institucije Unije ne smiju otkrivati one podatke koji su po svojoj naravi obuhvaćeni obvezom čuvanja profesionalne tajne, a osobito podatke o poduzećima i o njihovim

poslovnim odnosima ili troškovnim komponentama (vidjeti u tom smislu presude od 8. studenoga 2011., *Idromacchine i dr./Komisija*, T-88/09, EU:T:2011:641, t. 43. i od 13. svibnja 2015., *Niki Luftfahrt/Komisija*, T-511/09, EU:T:2015:284, t. 70.).

- 44 U tim okolnostima opći pristup na temelju Uredbe br. 1049/2001 dokumentima vezanima uz upravni spis u vezi s postupkom nadzora državnih potpora ugrozio bi ravnotežu koju je zakonodavac Unije u Uredbi 2015/1589 želio osigurati između obveze uključene države članice i, prema potrebi, volje trećih strana da Komisiji priopće moguće osjetljive komercijalne podatke radi omogućavanja potonjoj da ocijeni spojivost državne potpore s unutarnjim tržištem, s jedne strane, i jamstva pojačane zaštite tako dostavljenih podataka Komisiji na temelju zahtjeva profesionalne tajne i poslovne tajne, s druge strane (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu od 28. lipnja 2012., *Komisija/Agrofert Holding*, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 62.).
- 45 Kada bi osobe različite od države članice uključene u postupak nadzora državne potpore, koja je propisima o državnim potporama jedina ovlaštena pristupiti spisu tog postupka, mogle pristupiti dokumentima na temelju Uredbe br. 1049/2001, sustav koji je uspostavljen tim propisima bio bi doveden u pitanje (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu od 28. lipnja 2012., *Komisija/Agrofert Holding*, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 63.).
- 46 Stoga, radi tumačenja izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001, treba priznati postojanje opće pretpostavke prema kojoj bi otkrivanje dokumenata upravnog spisa u vezi s postupkom nadzora državnih potpora u načelu ugrozilo komercijalne interese poduzetnika uključenih u taj postupak.
- 47 U ovom predmetu nesporno je to da su predmetni dokumenti, navedeni u točki 1. druge pobijane odluke, podneseni u okviru postupka nadzora državne potpore C 27/2004 koji je doveo do donošenja Odluke 2008/214 i da su stoga dio upravnog spisa u vezi s tim postupkom. Usto, kada je riječ o Okvirnom sporazumu i njegovim dodacima, treba smatrati da oni pripadaju istoj kategoriji dokumenata. Ti su dokumenti stoga obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti.
- 48 Kao što to Komisija točno navodi u drugoj pobijanoj odluci i suprotno tužiteljevu mišljenju, do tog se zaključka dolazi neovisno o pitanju odnosi li se zahtjev za pristup na već završeni postupak ili na postupak koji je u tijeku. Naime, s obzirom na interese zaštićene u okviru postupka u vezi s nadzorom državnih potpora, objava osjetljivih podataka koji se odnose na gospodarsku aktivnost poduzetnika uključenih u taj postupak, a osobito korisnika potpore, može štetiti njihovim komercijalnim interesima, neovisno o tome što je postupak primjene članka 108. UFEU-a već završen (vidjeti analogijom presude od 28. lipnja 2012., *Komisija/Éditions Odile Jacob*, C-404/10 P, EU:C:2012:393, t. 124.; od 28. lipnja 2012., *Komisija/Agrofert Holding*, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 66. i od 13. rujna 2013., *Nizozemska/Komisija*, T-380/08, EU:T:2013:480, t. 43.).
- 49 Osim toga, važno je navesti da se, na temelju članka 4. stavka 7. Uredbe br. 1049/2001, izuzeća koja se odnose na komercijalne interese ili osjetljive dokumente mogu primjenjivati u razdoblju od trideset godina, čak i duže ako je to potrebno (presude od 28. lipnja 2012., *Komisija/Éditions Odile Jacob*, C-404/10 P, EU:C:2012:393, t. 125.; od 28. lipnja 2012., *Komisija/Agrofert Holding*, C-477/10 P, EU:C:2012:394, t. 67. i od 13. rujna 2013., *Nizozemska/Komisija*, T-380/08, EU:T:2013:480, t. 44.).
- 50 U tom pogledu treba odbiti tužiteljev prigovor prema kojem sudska praksa u području pristupa dokumentima spisa u vezi s postupkom nadzora koncentracija i primjenom članka 101. UFEU-a nije relevantna u ovom predmetu kada je riječ o pristupu dokumentima spisa u vezi s postupkom nadzora državnih potpora. Naime, već je presuđeno da su, što se tiče pristupa upravnom spisu, postupci nadzora državnih potpora i postupci nadzora koncentracija usporedivi i da u svakom od tih postupaka treba priznati postojanje opće pretpostavke povjerljivosti dokumenata vezanih uz njih (presude od 28. lipnja 2012., *Komisija/Éditions Odile Jacob*, C-404/10 P, EU:C:2012:393, t. 117. do 123. i od 14. srpnja 2016., *Sea Handling/Komisija*, C-271/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:557, t. 45. i 62.). Sud je

u tom pogledu napravio i analogiju između postupaka nadzora državnih potpora i onih koji se vode na temelju članka 101. UFEU-a (presuda od 14. srpnja 2016., *Sea Handling/Komisija*, C-271/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:557, t. 46.).

- 51 Iako je točno da postoje razlike u prirodi i tijeku postupaka nadzora koncentracije ili zabranjenog sporazuma i postupaka u području državnih potpora, činjenica je da su, suprotno onomu što navodi tužitelj, komercijalni interesi poduzetnika, zaštićeni u okviru tih postupaka, slične prirode.
- 52 Naime, s obzirom na cilj postupka primjene članka 108. UFEU-a, koji se sastoji od provjeravanja toga je li državna potpora spojiva s unutarnjim tržištem, Komisija, kao što to i sama pravilno navodi, može od države članice ili privatnih subjekata poput podnositelja prigovora ili trećih strana poput korisnikovih konkurenata ili klijenata prikupljati podatke u vezi s gospodarskim aktivnostima poduzetnika o kojima je riječ koji su komercijalno osjetljivi i čije bi otkrivanje ugrozilo njihove komercijalne interese.
- 53 Naime, prema sudskoj praksi, podaci obuhvaćeni profesionalnom tajnom mogu biti i povjerljivi podaci i poslovne tajne (vidjeti presudu od 8. studenoga 2011., *Idromacchine i dr./Komisija*, T-88/09, EU:T:2011:641, t. 45. i navedenu sudsku praksu). Kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 10. i 11. Komunikacije Komisije C(2003) 4582 od 1. prosinca 2003. o profesionalnim tajnama u odlukama o državnim potporama (SL 2003., C 297, str. 6.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 3., str. 117.), poslovne tajne u spisima vezanima uz postupak nadzora državnih potpora koje se odnose, kao prvo, na korisnika potpore, ali i treću stranu, mogu uključivati, osobito, metode ocjenjivanja troškova proizvodnje i distribucije, proizvodne tajne i procese, isporučitelje, količinu proizvedene i prodane robe, tržišne udjele, popise kupaca i distributera, marketinške planove, strukturu troškova, politiku prodaje i podatke o poduzetnikovoj unutarnjoj organizaciji.
- 54 Te podatke, koji nisu u javnoj domeni, mogu u slučaju njihova otkrivanja komercijalno iskorištavati drugi poduzetnici jer oni poduzetniku koji ih ima daju gospodarsku, stratešku, organizacijsku i strukturnu prednost. Takvo otkrivanje stoga može ugroziti komercijalne interese korisnika potpore ili treće strane uključene u postupak nadzora državnih potpora. Budući da su ti podaci prikupljeni primjenom Uredbe 2015/1589, zaštićeni su profesionalnom tajnom (vidjeti u tom smislu i analogijom presude od 30. svibnja 2006., *Bank Austria Creditanstalt/Komisija*, T-198/03, EU:T:2006:136, t. 71. i od 12. listopada 2007., *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Komisija*, T-474/04, EU:T:2007:306, t. 65.).
- 55 Iz toga slijedi da je Komisija u ovom slučaju pravilno odbila pristup dokumentima koje je zatražio tužitelj primjenjujući opću pretpostavku koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa poduzetnika o kojima je riječ u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Urede br. 1049/2001, i to neovisno o tome što je predmetni postupak nadzora državnih potpora već završen.
- 56 Stoga, u skladu sa sudskom praksom iz točaka 31. do 33. ove presude i suprotno onomu što navodi tužitelj, Komisija nije morala pojedinačno ispitati svaki dokument kojem je zatražen pristup, kako bi provjerila treba li, unatoč proteku vremena, podatke sadržane u predmetnim dokumentima i dalje štiti na temelju izuzeća u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa. Naime, takav zahtjev lišio bi opću pretpostavku njezina korisnog učinka, odnosno toga da se Komisiji omogući da na općenit zahtjev za pristup odgovori na jednako općenit način (presuda od 14. studenoga 2013., *LPN i Finska/Komisija*, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 68.).
- 57 Taj zaključak ne mogu dovesti u pitanje argumenti koje tužitelj izvodi iz sudske prakse Suda. Prije svega, treba napomenuti kako se čini da se tužitelj na njih poziva samo radi osporavanja primjene, izvan trajanja postupka nadzora državnih potpora, opće pretpostavke koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom svrhe istraga, ali ne i one u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa trećih strana.

- 58 Usto, u svakom slučaju treba napomenuti da je u predmetima koji su doveli do presuda od 21. srpnja 2011., Švedska/MyTravel i Komisija (C-506/08 P, EU:C:2011:496) i od 21. rujna 2010., Švedska i dr./API i Komisija (C-514/07 P, C-528/07 P i C-532/07 P, EU:C:2010:541), na koje se poziva tužitelj, Sud protumačio učinak okončanja postupka o kojem je bilo riječ na primjenu izuzeća s ciljem zaštite postupka odlučivanja iz članka 4. stavka 3. Uredbe br. 1049/2001 i izuzeća u vezi sa zaštitom sudskih postupaka i pravnih savjetovanja iz članka 4. stavka 2. druge alineje te uredbe, ali ne i izuzeća s ciljem zaštite komercijalnih interesa trećih strana iz članka 4. stavka 2. prve alineje te uredbe. Tužitelj nije iznio nijedan argument kojim bi dokazao na koji bi se način ta sudska praksa primjenjivala u vezi s potonjim izuzećem.
- 59 Slijedom navedenog, argumentaciju koju je tužitelj iznio u tom pogledu treba odbiti.
- 60 Međutim, opća pretpostavka povjerljivosti ne isključuje pravo za zainteresirane subjekte da dokažu da određeni dokument čije se otkrivanje traži nije obuhvaćen tom pretpostavkom, osobito zbog protoka vremena (vidjeti u tom smislu presudu od 13. rujna 2013., Nizozemska/Komisija, T-380/08, EU:T:2013:480, t. 27.), ili da postoji prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje dokumenta o kojem je riječ na temelju članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001 (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 62. i od 14. srpnja 2016., Sea Handling/Komisija, C-271/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:557, t. 39.).
- 61 Na onomu koji traži otkrivanje dokumenta je da podnese elemente kojima se može dokazati ili da opća pretpostavka povjerljivosti dokumenata vezanih uz postupke nadzora državnih potpora ne obuhvaća taj dokument ili da postoji prevladavajući javni interes koji opravdava to otkrivanje (vidjeti u tom smislu presudu od 14. srpnja 2016., Sea Handling/Komisija, C-271/15 P, neobjavljenu, EU:C:2016:557, t. 40.).
- 62 U ovom predmetu treba utvrditi da se tužitelj u svojem ponovnom zahtjevu ograničio na isticanje postojanja prevladavajućeg javnog interesa koji bi u ovom predmetu mogao opravdati otkrivanje predmetnih dokumenata. Nasuprot tomu, on nije iznio nijedan element za dokazivanje toga da predmetni dokumenti nisu obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom komercijalnih interesa, na koju se Komisija pozvala već u odgovoru na prvotni zahtjev. On osobito nije naveo, kao što je to napravio u replici u okviru ovog postupka, da podaci koji su u njima sadržani više nisu povjerljivi zbog svoje starosti ili činjenice da su objavljeni. Zbog toga što u ponovnom zahtjevu nisu izneseni prigovori koji se konkretno odnose na činjenicu da predmetni dokumenti nisu obuhvaćeni općom pretpostavkom, treba zaključiti da ih, suprotno onomu što navodi tužitelj, Komisija nije morala pojedinačno i konkretno ispitati u drugoj pobijanoj odluci i da je na njih mogla primijeniti opću pretpostavku prema kojoj bi njihovo otkrivanje ugrozilo komercijalne interese poduzetnika o kojima je riječ (vidjeti u tom smislu presudu od 10. prosinca 2010., Ryanair/Komisija, T-494/08 do T-500/08 i T-509/08, EU:T:2010:511, t. 80.).
- 63 Isto tako, u okviru ovog postupka tužitelj u stadiju podnošenja tužbe nije naveo nijedan argument s ciljem dokazivanja da takva opća pretpostavka ne obuhvaća konkretno predmetne dokumente. Tužitelj je tek u stadiju replike istaknuo da predmetni dokumenti ne sadržavaju povjerljive komercijalne podatke zbog njihove starosti i činjenice da je sporazum o kupnji u kojem su navedeni uvjeti Okvirnog sporazuma učinjen dostupnim javnosti. Za te prigovore, prvi put iznesene u stadiju replike, ne može se stoga smatrati da predstavljaju potkrepljivanje razloga iznesenog u tužbi i u svakom slučaju treba ih odbaciti kao nedopuštene (vidjeti u tom smislu presudu od 27. travnja 2017., Germanwings/Komisija, T-375/15, neobjavljenu, EU:T:2017:289, t. 128.).
- 64 Tužiteljeve argumente kojima je cilj dokazati da postoji prevladavajući javni interes koji u ovom predmetu opravdava otkrivanje predmetnih dokumenata na temelju članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001 u smislu sudske prakse navedene u točkama 60. i 61. ispitat će se u okviru ispitivanja drugog tužbenog razloga.

– *Primjena opće pretpostavke koja se temelji na izuzeću u vezi sa zaštitom svrhe inspekcija, istraga i revizija, predviđenom u članku 4. stavku 2. trećoj alineji Uredbe br. 1049/2001*

- 65 Iz točke 55. ove presude proizlazi da je druga pobijana odluka osnovana zbog razloga koji se odnose na izuzeće s ciljem zaštite komercijalnih interesa poduzetnika o kojima je riječ iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. Iz toga slijedi da njezina eventualna nezakonitost vezana uz razloge koji se tiču izuzeća u vezi sa zaštitom svrhe istraga u smislu članka 4. stavka 2. treće alineje Uredbe br. 1049/2001 u svakom slučaju ne bi utjecala na njezinu zakonitost. Stoga ne treba provjeriti je li Komisija u ovom predmetu mogla opravdano utemeljiti odbijanje pristupa na općoj pretpostavci koja se temelji na potonjem izuzeću (vidjeti u tom smislu presude od 13. rujna 2013., Nizozemska/Komisija, T-380/08, EU:T:2013:480, t. 88. i od 25. ožujka 2015., Sea Handling/Komisija, T-456/13, neobjavljenu, EU:T:2015:185, t. 86.).
- 66 Prvi tužbeni razlog stoga se ne može prihvatiti i treba ga odbiti.

Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001

- 67 U okviru drugog tužbenog razloga tužitelj podredno ističe da u ovom predmetu postoji prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje predmetnih dokumenata. Taj interes odnosi se na transparentnost, na nadzor javnih sredstava i na nadzor postupaka privatizacije te proizlazi iz potencijalne prijetnje stabilnosti bankarskog sektora u Češkoj Republici.
- 68 S jedne strane, privatizacija Agrobanke Praha provedena je netransparentno i postoje razumni razlozi za sumnju da su tijela češke države počinila protupravne radnje u okviru njezina restrukturiranja i preoblikovanja. Usto, u tijeku je kazneni postupak u vezi s protupravnim djelima koja su počinili određeni pojedinci u okviru tog restrukturiranja. Prema tužiteljevu mišljenju, s obzirom na to da državna potpora koju je dodijelila Češka Republika potječe iz državnog proračuna i stoga od čeških građana, postoji prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje predmetnih dokumenata.
- 69 S druge strane, tužitelj smatra da, s obzirom na to da je zakonitost prodaje dijela Agrobanke Praha društvu GE Capital Bank sporna, ona dovodi do ugrožavanja stabilnosti češkog bankarskog sektora, na način da se može pokazati potrebnim plaćanje znatnih javnih subvencija koje bi financirali češki porezni obveznici.
- 70 Naposljetku, tužitelj smatra da sama činjenica da je u tijeku građanski postupak u koji je on uključen ne znači da je riječ o postojanju jednostavnog privatnog interesa za dobivanje pristupa predmetnim dokumentima koji bi isključivao postojanje prevladavajućeg javnog interesa.
- 71 Komisija zahtijeva da se drugi tužbeni razlog odbije kao neosnovan.
- 72 U tom pogledu treba istaknuti da, kao što je to navedeno u točki 60. ove presude, opća pretpostavka povjerljivosti dokumenata iz spisa u vezi s postupkom nadzora državnih potpora ne isključuje mogućnost da se dokaže da određeni dokument čije se otkrivanje traži nije obuhvaćen tom pretpostavkom ili da postoji prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje tog dokumenta na temelju članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001 (presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 62. i od 14. srpnja 2016., Sea Handling/Komisija, C-271/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:557, t. 39.).
- 73 Međutim, u skladu sa sudskom praksom, osoba koja se poziva na postojanje prevladavajućeg javnog interesa mora konkretno navesti okolnosti koje opravdavaju otkrivanje dokumenata o kojima je riječ (vidjeti u tom smislu presude od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 94. i navedenu sudsku praksu i od 14. srpnja 2016., Sea Handling/Komisija, C-271/15 P, neobjavljenu, EU:C:2016:557, t. 40.).

- 74 U ovom predmetu Komisija je u drugoj pobijanoj odluci zaključila da nikakav prevladavajući javni interes ne opravdava otkrivanje dokumenata na temelju članka 4. stavka 2. zadnjeg dijela rečenice Uredbe br. 1049/2001. Prema Komisijinu mišljenju, zakonitost predmetne državne potpore ne može se ocjenjivati u okviru postupka pristupanja dokumentima, a privatni interes koji tužitelj može imati za dobivanje pristupa dokumentima u vezi s priljevom kapitala u GE Group ne može se uzeti u obzir pri ocjenjivanju prevladavajućeg javnog interesa.
- 75 Taj Komisijin zaključak ne sadržava nijednu pogrešku u ocjeni.
- 76 Naime, kao prvo, što se tiče interesa u vezi s transparentnosti, treba napomenuti da je točno to da je on javni interes, s obzirom na to da ima objektivni i općenit karakter (vidjeti presudu od 12. svibnja 2015., Technion i Technion Research & Development Foundation/Komisija, T-480/11, EU:T:2015:272, t. 78. i navedenu sudsku praksu). Međutim, općenita razmatranja, poput onih koja je naveo tužitelj – odnosno interes da se utvrdi kako je provedena privatizacija Agrobankе Praha radi toga da se navodne iste nepravilnosti ne ponove u budućnosti, kao i interes da se potakne povjerenje čeških građana u njihove vladine institucije, da im se omogući to da se uvjere da su postupanja uključenih vladinih institucija zakonita, odgovarajuća i prikladna – ne mogu biti takva da dokažu da je u ovom slučaju interes u vezi s transparentnosti imao neku posebnu oštrinu kojom se mogu prevladati razlozi koji opravdavaju odbijanje otkrivanja dokumenata o kojima je riječ (vidjeti u tom smislu presudu od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 92. i 93.).
- 77 U tom pogledu najprije treba podsjetiti na to da je sud Unije već imao priliku utvrditi da interes javnosti za dostavu nekog dokumenta na temelju načela transparentnosti – kojim se želi osigurati bolje sudjelovanje građana u postupku odlučivanja te jamčiti veća legitimnost, bolja učinkovitost i veća odgovornost administracije u pogledu građana u demokratskom sustavu – nema isti značaj u pogledu dokumenta u upravnom postupku kao u pogledu dokumenta koji se odnosi na postupak u okviru kojeg institucija Unije djeluje kao zakonodavac (vidjeti u tom smislu presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 60. i od 20. ožujka 2014., Reagens/Komisija, T-181/10, neobjavljenu, EU:T:2014:139, t. 140.).
- 78 Međutim, u ovom slučaju predmetni dokumenti očito ulaze u okvir upravnog postupka, odnosno postupka nadzora državnih potpora.
- 79 Kada je riječ, nadalje, o interesu koji se odnosi na nadzor upravljanja javnim fondovima i nadzor postupaka privatizacije kao i interesu koji bi proizlazio iz potencijalne prijetnje stabilnosti bankarskog sektora Češke Republike zbog navodne nezakonitosti radnji u privatizaciji banke Agrobanka Praha, treba napomenuti da je, kao što to Komisija pravilno ističe, ona u Odluci 2008/214 zaključila da je državna potpora dodijeljena u okviru privatizacije i restrukturiranja Agrobankе Praha društvu GE Capital Bank i društvu GE Capital International Holdings Corporation, USA spojiva s unutarnjim tržištem. Tužitelj u okviru ovog postupka ne može osporiti taj zaključak tvrdnjama u vezi s navodnim nezakonitostima mjera koje je donijela češka država. Nije na tužitelju da dokaže nezakonitost radnji u privatizaciji Agrobankе Praha ni na Općem sudu da ih ispituje u okviru ovog postupka koji se odnosi na pristup dokumentima (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu od 7. rujna 2017., AlzChem/Komisija, T-451/15, neobjavljenu, protiv koje je podnesena žalba, EU:T:2017:588, t. 46.).
- 80 Nasuprot tomu, ako su u tijeku nacionalni postupci, osobito oni koji se odnose na protupravna djela određenih osoba uključenih u radnje u privatizaciji Agrobankе Praha, kao što to priznaje tužitelj, zaštita javnog interesa u vezi s nadzorom upravljanja državnih tijela javnim sredstvima može se osigurati u okviru tih postupaka. Stoga se javni interes u ovom predmetu može ostvariti tim nacionalnim postupcima kojima je cilj provesti nadzor nad zakonitosti radnji tih osoba u okviru privatizacije o kojoj je riječ (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu od 25. rujna 2014., Spirlea/Komisija, T-306/12, EU:T:2014:816, t. 98.).

- 81 Pristup dokumentima koji je zatražio tužitelj stoga se može temeljiti samo na njegovu potencijalnom privatnom interesu da dokaže vlastita uvjerenja, kako ih je izrazio u ponovnom zahtjevu i u tužbi, u vezi s nezakonnosti radnji tijela češke države i, prema potrebi, radi njihova dokazivanja u sudskim postupcima koje je on pokrenuo ili javnog prokazivanja eventualnih pogreški počinjenih u okviru tih postupaka.
- 82 Međutim, cilj je Uredbe br. 1049/2001 dati općenito pravo javnog pristupa dokumentima institucija, a ne određivati pravila namijenjena zaštititi posebnog interesa koji bi ova ili ona osoba mogla imati za pristupanje jednom od tih dokumenata (presuda od 1. veljače 2007., Sison/Vijeće, C-266/05 P, EU:C:2007:75, t. 43.).
- 83 Usto, iako se sustav izuzeća predviđen člankom 4. stavkom 2. Uredbe br. 1049/2001 temelji na uspostavljanju ravnoteže između suprotstavljenih interesa u danoj situaciji, to jest, s jedne strane, interesa koji bi bili ugroženi otkrivanjem predmetnih dokumenata i, s druge strane, onih kojima koristi to otkrivanje, kada je riječ o potonjima može se uzeti u obzir samo prevladavajući javni interes. Taj interes mora biti objektivnog i općenitog karaktera i ne smije biti pomiješan s pojedinačnim ili privatnim interesima jer ti interesi nisu relevantni u okviru odvagivanja interesa predviđenog u članku 4. stavku 2. te uredbe (vidjeti analogijom presudu od 20. ožujka 2014., Reagens/Komisija, T-181/10, neobjavlenu, EU:T:2014:139, t. 142.).
- 84 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da institucija koja je pozvana odlučiti o tome bi li otkrivanje dokumenata javnosti ugrozilo interese zaštićene člankom 4. stavkom 2. Uredbe br. 1049/2001 ne može uzeti u obzir poseban interes podnositelja zahtjeva da mu se dostave dokumenti kao ni njegov pojedinačan položaj, osim ako se oni vezuju uz prevladavajući javni interes (vidjeti u tom smislu presudu od 12. svibnja 2015., Unión de Almacenistas de Hierros de España/Komisija, T-623/13, EU:T:2015:268, t. 90. i navedenu sudsku praksu).
- 85 Iz toga slijedi da drugi tužbeni razlog treba odbiti kao i, slijedom toga, tužbu u cijelosti.

Troškovi

- 86 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tužitelj nije uspio u postupku, treba mu naložiti snošenje troškova, u skladu s Komisijinim zahtjevom.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Društvu Arca Capital Bohemia a.s. nalaže se snošenje troškova.

Prek

Buttigieg

Berke

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 11. prosinca 2018.

Potpisi